

Goran DRINČIĆ (Podgorica)

Institut za strane jezike – Podgorica

gorandr@t-com.me

STUDIJE O JEZIKU INTERNETA

Prikaz knjige *Internet lingvistika: vodič za studente*

U ovome radu dat je kratak osvrt na prvo izdanje knjige *Internet lingvistika: vodič za studente* autora Dejvida Kristala. Uz osnovne podatke o autoru, iznose se glavne karakteristike knjige i navode neke teme o kojima se u njoj diskutuje.

Ključne riječi: *Dejvid Kristal, internet lingvistika, semantika, pragmatika*

U martu 2011. godine u izdanju izdavačke kuće Rutlidž iz štampe je izašla knjiga pod nazivom *Internet lingvistika: vodič za studente* autora Dejvida Kristala. Na ukupno 179 strana, u okviru devet zasebnih poglavlja, autor nastavlja svoje bavljenje teorijskim, deskriptivnim i praktičnim okvirima analize jezika novih vidova elektronske komunikacije – prevashodno interneta i jezika SMS poruka. Za razliku od ranijih tematski bliskih naslova u kojima se uglavnom bavio identifikovanjem i opisom jezičkih varijeteta u okviru komunikacije posredstvom interneta¹, uspostavljanjem osnovnih teorijskih i metodoloških postavki u datoj oblasti autor ovim izdanjem daje veliki doprinos samom razvoju internet lingvistike kao zasebne naučne discipline u okviru nauke o jeziku. Upoređujući sadašnju fazu u razvoju internet lingvistike s razvojem pragmatike kao zasebne istraživačke discipline tokom osamdesetih godina prošloga vijeka, autor već u uvodu ističe da je upravo dobar opis ono što je trenutno najpotrebnije jeziku interneta².

Autor naslova, akademik, istraživač, pisac, urednik i profesor Dejvid Kristal, jedan je od najvećih autoriteta u oblasti jezika uopšte. Do danas je

¹ Dva izdanja naslova *Jezik i internet* (2001. i 2006).

² De god nalazimo jezik, kaže Kristal u uvodnom dijelu *Internet lingvistike* (p. 1), nalazimo i lingviste. Jer, to je ono što lingvisti rade, pronalaze, opisuju i analiziraju manifestacije jezika. Iz toga razloga, kada se sretnemo s najvećom jezičkom bazom podataka koju je svijet ikad vidio, logično je očekivati i lingviste koji će tu bazu podataka proučavati. I to je ono što se dešava. Kao rezultat, razvija se internet lingvistika.

napisao i priredio više od 120 knjiga, među kojima i renomirane enciklopedije u izdanju Univerziteta u Kembridžu – *Enciklopedija jezika* i *Enciklopedija engleskog jezika*, te naslovi kao što su *Enciklopedijski rječnik moderne lingvistike*, *Smrt jezika*, *Engleski kao svjetski jezik*, *Budućnost jezika* itd., kao i više stotina naučnih i stručnih radova iz oblasti transformaciono-generativne gramatike, tekstualne i kliničke lingvistike, semantike, pragmatike, fonetike, fonologije, stilistike, leksikografije itd. U više nego bogatom naučnoistraživačkom radu bavio se, kao što je već rečeno, i fenomenom jezika interneta, a kao rezultat tih istraživanja nastala je i najnovija studija.

U prvome poglavlju pod nazivom *Lingvističke perspektive*, autor govori o samom pojmu internet lingvistike, te onome na šta se on odnosi. Govori se i o terminološkim nedoumicama u oblasti te izazovima za istraživače toga korpusa koji se između ostaloga ogledaju u činjenici da internet sadrži više pisanoga materijala nego sve svjetske biblioteke zajedno. Tu je i žanrovska različitost koja umnogome otežava donošenje opštih sudova o jeziku interneta koji je, nastavlja se u drugom poglavlju, po svojim karakteristikama različit i od pisanoga jezika i od govora te čini potpuno novi medij komunikacije.

Naredno, treće poglavlje sadrži analizu tehnoloških i sociolingvističkih karakteristika jezika društvene mreže *Tviter*. Navode se i analiziraju problemi sa kojima se istraživači susreću prilikom vršenja lingvističke analize i to na polju metodologije, sadržaja, gramatike, i pragmatike, kao i različiti statistički i drugi podaci čijim se interpretiranjem otvara prostor za različita lingvistička, sociolingvistička i psiholingvistička istraživanja.

U sljedećem poglavlju pod nazivom *Jezičke promjene* autor se vraća opštijim temama i bavi se pitanjem koje je u centru pažnje istraživača još od nastanka interneta i njegove nagle popularizacije – da li i u kojoj mjeri internet mijenja jezik kojim govorimo i pišemo? Analizirajući načine inovativne upotrebe jezika na internetu na polju leksike, ortografije, gramatike, grafologije i pragmatike, autor iznosi svoje viđenje datoga procesa. Govori se, između ostaloga, i o internet filterima za onemogućavanje pisanja neželjenih riječi, rangiranju rezultata pretrage na pretraživačima te različitim jezičkim stilovima prisutnim u domenu interneta.

Internet predstavlja dom svih jezika, kaže Kristal u petome poglavlju. Ta činjenica dakako predstavlja radikalan otklon od početaka interneta kao potpuno engleskog medija. Uprkos činjenici da 80% prostora danas zauzima deset najzastupljenijih jezika, internet, nastavlja autor, zahvaljujući svome višjezičkom karakteru te uspostavljenim politikama i tehnologijama, igra bitnu ulogu u očuvanju jezičkoga diverziteta zaštitom manjih i ugroženih jezika.

Šesto, sedmo i osmo poglavlje bave se primijenjenom internet lingvistikom, forenzičkom analizom te teorijskim osnovama internet lingvistike. Raspravlja se o internet pretraživačima, klasifikaciji dokumenata, reklamiranju, polisemiji i dvosmislenosti kao problemu u pronalaženju traženih informacija te centralnoj ulozi semantike u rješavanju toga problema. Diskutuje se i o sinhronijskoj i dijahronijskoj perspektivi internet lingvistike, ulozi lingvističke analize u forenzici itd. Identifikujući potencijalne oblasti i modele istraživanja, posljednje, deveto poglavlje sadrži smjernice za dalja istraživanja autora u oblasti jezika, lingvistike i novih medija komunikacije.

Kristal u novoj knjizi, kao i obično, piše vrlo jasno, sažeto i jednostavno. Svojim prepoznatljivim, lako prijemčivim stilom autor uspijeva da čitaocima približi jezičku i lingvističku stranu interneta. Knjiga je, po riječima autora, namijenjena onim ljudima koji već poznaju osnovne postavke i metode u lingvistici, ali i domen interneta, odnosno onima koji su zainteresovani za odnos između njih. I zaista, oni koji se interesuju za datu korelaciju u naslovu *Internet lingvistika: vodič za studente* pronaći će vrlo zanimljivo i korisno štivo.

Goran DRINČIĆ

INTERNET LANGUAGE STUDIES
(A review of *Internet Linguistics: A student Guide*)

This paper presents a brief review of the first edition of *Internet Linguistics: A Student Guide* by David Crystal. Along with basic information about the author, the book's main features and some of the topics discussed in it are summed up and briefly reviewed.

Key words: *David Crystal, Internet Linguistics, Semantics, Pragmatics*